

I

12.094

DESPRE

FRUMUȘETE

Al. Vasilescu
Orșova 18⁵9.

OCTAVIA

(D-şóra Z. N. E.)

DESPRE

FRUMUŞEȚE

CRAIOVA

Tipo-Litografia Națională Ralian și Ignat Samitea.

1891.

I 12.094

Părinților mei,

In semn de iubire și recunoștință,

Dedic acest uvrăgîu.

Z. N. E.

P R E F A Ț Ă

Cine n'a auzit, și nu aude la fie-care moment, vorbindu-se despre frumusețe?

Cărei ființe nu-i place să zică multe, și încă prea multe, despre acest vestmînt cu care natura a înzestrat pe o parte din muritorî?

Dar, iarăși, câți își dau socotélă despre frumusețe?....

Așa am cugetat, adese ori, când am auzit vorbindu-se cu multă pasiune de acest dar natural, care pôte fi mai bine desvăluit, prin o virtosă meșteșugire.

Am cules de ici de colo impresiuni. Am citit în cărțile care tratéză de frumusețe, și am întocmit lucrarea de față.

Nu voîu fi făcut multul cerut; acésta o știu. E o încercare, e înjghebarea unui tot, care nici o dată nu pôte fi complet, în tocmă cum al-

bina își adună nutrimentul ciugulind din flóre în flóre, și nici o dată nu adună destul. Prin urmare, critica are locu-î fără menagiament.

Totuși, cred că sexului nostru 'î-am adus un serviciu — de și pôte 'î-am spus lucruri supără-tóre, — iar societățiî, 'î-am adus aceea ce fie-care om îi datoréză: «munca pentru ea».

Autórea.

DESPRE FRUMUȘETE

Frumușețea erea numită de Platon privilegiul naturii. Intr-o zi întrebă cine-va pe Aristote: de unde vine impresiunea ce face frumușețea asupra simțurilor; el răspunse: «Acastă cestiune este demnă de un orb».

Înțelepții recomandă acelorora cari întâlnesc o femeie frumoasă, să-și întorcă privirile de la ea, de temă că atragerea ce o încercă, vădând-o, să nu infiltre otrava seducerei până în fundul inimei.

De ôre-ce nimic nu este mai atrăgător ca o figură frumoasă, nimic nu trebuie să fie mai suspect.

O figură frumoasă este ca un trădător, spunea Plutare, care se face de temut și pe care o privești cu plăcere.

Cei vechi aveau gusturi despre frumușețe diferite de ale noastre.

Fruntea mică, sprâncenele unite, orî aproape separate, erau lucruri plăcute în figura unei femei: se face încă astă-zî cas mare, în Persia, de sprâncene grose, cari se îmbină.

În unele regiuni ale Indiei se cere, ca să treci de frumoasă, să ai dinții negri și părul alb, și una din principalele ocupațiuni ale femeilor din insulele Mariane este de a-și înegri dinții cu erburî, și de a-și albi părul spălându-l cu ape preparate.

În China și în Japonia, frumusețea stă în a avea fața lată, ochii mici și lăsați în jos, nasul cârn și lat, picioarele foarte mici, pieptul mare, etc. Sunt popoare din America și din Asia care turtesc capul copiilor lor strângându-le fruntea și îndărătul capului, între scânduri, pentru a 'i forma o figură mai largă de cât cum ar fi în natură.

«Unii lătesc capul și îl măresc strângându-l din temple; alții îl lătesc de la creștet, alți în fine îl fac mai rotund de cât trebuie. Fie-care națiune are idei diferite despre frumusețe, fie-care om chiar, are ideile și gusturile sale particulare, și acest gust depinde, pare-se, de cele d'întâiu impresiuni pe care le a primit cine-va de la diferite obiecte în timpul copilăriei, și depinde pôte mai mult de obicei și întâmplare, de cât de dispozițiunea organelor noastre». (Buffon).

Frumusețea este una și aceeași, ea este generală; să nu ni să spue că este arbitrară.

Dacă sëlbaticii își fac cicatrice pe figură, asta nu este pentru ca să arate mai frumoși, ci din contră ca să pară mai teribili.

Dacă chinezii își diforméză picioarele, să nu se creză că o fac pentru că în acéstă țară locuitorii au o idee falsă despre frumusețe; dar au stabilit acéstă modă din convenință.

Dacă locuitorii din Alpi pare că pun preț pe gușă, acésta o fac să credem că pricina este că gușele sunt comune la ei, și că ei se prefac că o consideră ca o frumusețe pentru a nu roși de acest defect monstruos; tocmai ca femeile noastre, cari, dacă se pudreză, nu o fac pentru că ar crede că stratul de albétă și de roșétă ce-l pun pe figură este o frumusețe reală, nu, ele nu cred una ca asta; dar se asemănă cu locuitorii din Alpi; adevărata frumusețe fiind foarte rară, ele au pus

la modă o frumusețe factice, care pôte fi generală.

Adevărata frumusețe consistă în a avea o talie mijlocie și bine potrivită; trăsurile feței regulate, nobile și delicate, și o piele încă și mai frumoasă.

«Este o pânză pe care a format-o natura, dice Vandermonde, pentru a topi în ea toate varietățile de cea mai frumoasă culoare. O dată face să se deschidă în ea liliacul și rosele, iar altă dată nu se vede de cât violetă închisă, orî ca fructul cel negru al lămâitei».

Speția umană este singura în care sexul feminin e numit prin excepție frumosul sex; în toate celelalte speții din ființele animate, partea bărbătească a fost împodobită de natură cu caracterele frumuseții.

Omul vede în femei, ca și femeia în bărbat, singurul lucru pe lume care pôte schimba grijele ei în plăceri. Nu este de mirat ca un interes, pe cât de viu pe atât de dulce să îi mănă mai întâiu, unul către altul, și ca pasiunea aducându-i încet, să-și dea unul altuia o importanță exclusivă, să ajungă în sfârșit să nu se mai vadă de cât pe ei în totă plenitudinea.

În această stare care este cea din urmă perioadă a amorului, bărbatul nu mai este muritor, este un zeu, iar femeia este o divinitate.

Imaginațiunea impetuoasă a celui d'ântăiu, grămădesce, mai cu seamă în favoarea celui lalt, toate perfecțiunile posibile; să rătăcesce delicios în ideile chimerice și misterioase ale frumosului, pentru a ridica obiectul delirului său.

Dar, dupe ce a făcut un drum imens în regiunile abstracțiunei, și întâlnește în fine realitatea, el pôte e mirat că se găsește lângă un sălbatic stupid, orî lângă un animal puternic dedat numai senzațiunilor.

Frumusețea, acest mobil puternic al cărui nume nici-o dată vre-un muritor simțitor nu l'a pronunțat fără emoțiune, nu este un dar în ochii filosofului, care poate să scape pentru un moment de prestigiile frumuseței, și să privească, cu un ochi calm, turburările și vijeliile ce ea escită în univers; în ochiul filosofului zic, frumusețea nu e numai de cât un simplu raport de mijloace apropiate de un scop natural, dar un raport, care are de obiect o necesitate imperioasă, și dătoresce pasiunii principala sa putere, și imaginațiunei trăsăturile seducătoare care o înfrumusețază. Ceea-ce probază că frumusețea nu este ceva absolut, dar o relațiune, în care, dacă unul din termenii ce o compun s'ar schimba, frumusețea nu ar mai subsista.

Nu există frumusețe fără frăgezime: dacă această calitate lipsesce, toate celelalte plăceri nu ne ating de cât foarte slab, fiind-că o judecată promptă și iute, pe care instinctul o deșteaptă, ne spune că o femeie a cărei individualitate nu prezintă toate caracterele unei sănătăți perfecte, este într-o dispozițiune puțin favorabilă concepției naturei, față de conservarea speciei.

De ore-ce nu ești nici o dată mai bine dispus pentru acest obiect de cât în cei d'ântâi ani ai tinereței și în timpul pubertății, nu este femeie care să nu placă în această epocă; și Chaussée dicea cu dreptate:

«Că, la 15 ani ești, cel puțin, frumoasă».

Frumusețea sa, atuncea, constă în faptul că este femeie; totă prevențiunea noastră, toate ideile convenționale despre frumos, nu ar putea împiedica femeia de a străluci un moment; și dacă domina sa este scurtă, este fiind-că după obiectele de comparațiune, care trag tot prețul stabilit, vine o eclipsă, ce nu mai are acel avantaj natural și trecător care o susținea contra lor.

Calitățile cari fac frumusețea unui sex ar desfigura pe cel-alt.

Acel aer bărbătesc și trăsăturile bine pronunțate cari dau bărbatului lustrul, ar face la femei o impresiune neplăcută, fiind-că ar face echivoc raportul în care ea trebuie să fie cu el. O delicateță môle și trăsături fine ar displace la bărbat, fiind-că ar slăbi rolul la care se așteptă cine-va de la el.

Tot ce are un aer de forță, seduce în mod natural femeile: este ușor să te încredințezi de această după calitățile stărei persónelor, care determină de ordinar alegerea lor.

Nu este de mirat că slăbiciunea să caute un razem contra trebuințelor ce o însoțesc, sau contra pericolelor pe cari téma o face să și le închipuiască.

Frumusețea nu variază numai în raport cu sexul, ea diferă, încă, după individele chiar acelui-ași secs.

«Aceleași lucruri care sunt în stare să aprindă pe unul, răcesc pe altul; se găsesc ómenî cari, încredințându-î că cutare femeie este frumoasă fiind că reunesce în ea tot ce forméază frumusețea, se decid totuși în favórea unei alte femei ale cărei trăsături sunt mai puțin regulate». (Roussel).

Ce constituie frumusețea la femei?

Opiniunile sunt împărțite asupra acestui punct. Pentru a pune pe cititorii noștri în stare de a-și forma o idee de aceea ce trebuie să înțelégă prin o adevărată frumusețe, o să o considerăm în toate aménunțele și sub toate aspectele sale.

Patru lucruri concureză a face o frumusețe perfectă: colórea pielei, proporțiunea corpului, trăsăturile feței, expresiunea figurei și grația, în genere luată.

O frumósă amestecătură de roșu și de alb, to-pite împreună, așa însă ca culórea albă să pară a domina, iată culórea cea mai frumósă a cărnei.

«Pudórea și candórea dau coloritului adevăratul său ten».

Frumusețea este inseparabilă de sănătate și de tinerețe. Acea plinătate înflorită a etăței frumóse, care vine de la buna constituțiune a corpului, este cea mai plăcută; cu tóte astea cea mai mică bólă vestejesce tenul cel mai rumen.

Coloritul, departe de a fi în tóte părțile egal, trebuie să aibă nuanțele și gradările sale.

Rumenéla umerilor obrajilor, trebuie să se al-béscă în partea de jos a lor.

Albéta frunței, pare mai strălucitoare de cât în orî-care altă parte, când, apropiindu-se de tâmple, dă în albastru.

Strălucirea obrajilor trebuie să fie mult mai bo-gată de cât strălucitoare. Nimic nu este mai ne-plăcut de cât o coloritură prea strălucitoare, de și naturală.

Roșéța buzelor trebuie să fie aceea a unei rose care începe să se trecă: turul gurei trebuie să fie alb ca alabastrul; acesta este singurul loc al o-brazului unde colórea trebuie să fie bătătoare.

O piele fină, delicată și transparentă, se cere mai pre sus de tóte; cele-lalte calități rămân a-celeași.

O blondă nu este așa de frumósă ca o brună, dar este adese-orî mai frumósă. O colóre brună viuă și clară are încă avantagiul de a se potrivi mai bine la aședarea celor-lalte culorî. Roșul pare tot-d'auna ca ghipsul pe un alb prea strălucitor.

În fine, cea mai mare frumusețe a coloritului, este de a fi dulce, móle, delicată și fragedă.

Tótă lumea scie cât desfiguréază pe o femeie o gură mare, o frunte strânsă, un nas lat și scurt.

Dar, fără a vorbi aici de aceste defecte prea

evidente, sunt altele cari, deși sunt mai puțin vizibile, nu scapă ochilor unui cunoscător.

Maîntâiū tôte inflexiunile sau curbăturile trebuie să fie fôrte fine și cu meșteșug formate: așa sunt, de ecsemplu, trecerile de la laturile nasului la obraji, trecerea de la buza inferiôră la bărbie, de la cavitatea gropiței orî fureculiței la bărbie, rotundimea frunței care nu trebuie să fie nici prea ridicată nici prea lăsată în jos.

Linia undulantă care merge de la o ureche la alta, trecând prin obraji și nas, conține tôte diferitele grade de inflecțiune de cari s'a vorbit, și această linie n'are de cât o singură inflecțiune precisă: aceea ca să fie dréptă și frumôsă.

Mărimea obrazilor nu face nimic, fiind-că, în cercurile de neegală mărime, tôte proporțiunile sau arcurile sêmănătoare au aceeași curbură. Orî-ce linie, care se depărtéză de adevărata precisiune, este mai mult sau mai puțin frumôsă, dupe cum să depărtéză mai mult sau mai puțin.

Tot așa și cu cele-l'alte linii cari alcătuesc corpul: umeriî, brațele, mâinele, genunchiî, etc., pentru că figura nu este singurul sediu al frumuseței; tot corpul este susceptibil de ea.

Capul trebuie să fie de o formă aprópe rotundă, și mai mult cu aparința ovală, de cât oval în realitate.

Fruntea mare, deschisă, netedă, bine rotungită, adică egal aplecată în punctele care sunt comune. O frunte puțin înaltă, strânsă, strică tôte cele-l'alte frumuseți.

Părul lung, gros, bine plantat, moale și de un frumos negru de gé orî de abanos, este tot ce póte fi mai plăcut. Pêrul blond șede bine în cel d'ântâi anî al tinereței.

Ochiî,—bine tăiați, negriî, castaniî, orî de un albastru deschis—ceî mari sunt ceî mai frumoși, ceî mici au ceva mai viu și mai picant.

Sprâncenele aplecate ca o jumătate de cerc, terminate pe de o parte la colțul exterior al ochiului, și pe cea laltă acolo unde începe nasul. Sprâncenele negre sunt cele mai frumoșe, dar ele trebuie să aibă în tot-d'a-una culórea părului; contrastele nu sunt suportabile.

Obrajii rotunzi, cu un luciu dulce și temperat care vine de la frăgezimea tenului, trebuie să fie nici prea plăți, nici prea ridicați: obrajii prea lați arată prea mult bătrânețea; obrajii prea ardicați sémănă prea mult cu copilăria. Urechile să fie scurte, și colorate cu un roșu nu prea mult pronunțat. Nasul drept și bine ascuțit, căci nasul cărn defiguréză mai puțin de cât un nas lung și încovăiat.

Gura cată să fie mică și bine tăiată, care, când zimbesci, să formeze pe fie-care obraz o mică gropiță ce să numește *gropița grației*.

Buzele nici prea gróse nici prea subțiri, de o culóre roșie umedă. Dinții albi, micș, egalș, bine aranjați; însă albeața lor nu va putea fi vr'o dată prea strălucitoare. Culóreă fildeșiului celui mai alb este aceea care le convine mai bine.

Bărbia rotundă și bifurcată.

Gâtul drept și plin de carne, puțin cam lung, și pielea lui să fie albă, delicată și plăcută.

Umeriș trebuie să fie mai puțin largi de cât șoldurile.

Brațele rotunde și albe.

Mâna puțin lungă și subțire.

Degetele rotungite, roșii pe lângă unghii, și subțiri la vârș.

Gâtlegiul bine împărțit în două jumătăți de globuri tari, albe și rotunde. Bărbia trebuie să fie cam rumenă.

Talia fină și liberă.

Pulpele albe și pline de carne, scăzând în grosime cu cât se apropie de genunchi, cari trebuie să fie rotunzi, egalș și bine făcuți. Gambele fine și subțiri cu o pulpă puțin umplută.

În fine un picior mic; degetele ast-fel de inegal arangiate, ca să se termine aproape în formă de vîrf.

Ast-fel este capo-d'opera naturei, și inocența este cel mai dulce farmec al său!

Afecțiunile sufletului, gândirile și variațiunea dorințelor, dau miș de farmece frumuseței. Ea animază privirile, gesturile și atitudinile; ochii, mai cu sîmă, sprîncenele și cu gura, sunt părțile figurei care au cea mai multă expresiune. Ochii sunt oglinda sufletului, nimic mai seducător de cît privirile animate prin iubire ori prin blîndețe, prin speranță și dorință, prin candore și ingenuitate.

Afecțiunile dulci și cinstite dau un lustru nesfârșit grațiilor naturale, prin seninătatea ce o răspîndesc pe față.

Frumusețea 'și dobîndesce cel mai mare preț al său prin modestiă, sensibilitate, blîndeță și inocență. Fie-care din aceste calități ajung a plăcea, și întrunirea lor este culmea și minunea expresiunei. Ne întrebăm: pentru ce doi amanți se găsesc adese-ori mai frumoși și mai amabili de cum sunt și de cum par altor ochi? Acesta provine de acolo că amorul înfrumusețează obiectele. Ei sunt văzuți cînd n'au de cît amorul ca martor; fragedele afecțiuni, la care inima să dedă fără silă, dau frumuseței o strălucire, o expresiune pe care nu o are în alte momente. Tot pentru același cuvînt răutatea, invidia, gelosia, și cele alte pasiuni de felul acesta, nimicesc grațiile frumuseței, și o fac să 'și peardă toate farmecile.

Femeile ar trebui, dar, să prețuiască virtutea și inocența, chiar pentru interesul frumuseței lor care n'ar mai putea inspira adevăratul amor, dacă ele nu mai au drept la stima noastră. Sunt femei care sunt frumoase, cu uitătură cruceașă, cu un nas

întors, buze gróse și sprâncene chinezesci. Ce au acele femei?

Expresiunea, și grația mai frumósă de cât frumusețea. Grațiile, înlocuiesc frumusețea? Ele să simt mai bine de cum să esprimă: acesta este un secret miraculos și un fel de mister în natură. O femeie place! Ți privim cu deamănuntul toate trásurile feței sale; ea nu are nici una care caracterizéază frumusețea, cu toate acestea place: ea place chiar mai mult de cât o persónă adevérat frumósă.

Acésta este un dar natural, un nusciu ce; într'un cuvânt ea are grații. Aceste grații constau póte într'o ținută cuviincióasă, naturală, naivă și adevérată pe care 'și-o dá femeia la toate cele ce ea dice și face.

Gura este sediul grațiilor, și surásul este cea mai frumósă producțiune a lor. Grațiile sunt de la natură; grația însă póte fi opera artei. Exercițiile tinereței, ca danțul între altele, înmládíe corpul, fac mișcările mai naturale, mai libere, și îi dau prin urmare grație.

Obiceiul luméi forméază și tinerețea, și ajunge câte odată pentru a-i da grație; însă grațiile nu se câștigă. Cu toate acestea mulți ómení le confundă, și fără a prea sci ceea ce este de relativ orí absolut, grațiile orí grația sunt cuvintele pe care le avem adesea orí în gură. Grațiile se găsesc mai cu sémă în maniere; aceste din urmă nasc la fie-care moment, și pot în fie ce moment a crea surprise.

O femeie nu póte fi frumósă, de cât într'un chip, dar ea póte fi drăguță într'o sută de mii de chipuri.

Grațiile naturale, la femei, au darul de a înfrumuseța totul; dar acele grații sunt fórte rari.

Femeile care au moștenit grațiile sunt cu atât mai seducátóre, cu cât întrebuintează în tot-d'a-

una arta în puterea lor, din instinct, din calcul, sau din obicei.

Cele trei-zeci de semne ale frumuseței care fac femeea perfectă sunt:

Trei lucruri albe: pielea, dinții și mâinile.

Trei negre: ochii, sprâncenele și genele;

Trei roșii: buzele, obraji și unghiile;

Trei lungi: corpul, părul și mâinile;

Trei scurte: dinții, urechile și picioarele;

Trei largi: peptul, fruntea și locul dintre sprâncene;

Trei mici: gura, talia și partea de jos a piciorului;

Trei gróse: brațul, șoldul și pulpa piciorului;

Trei subțiri: degetele, părul și buzele;

Trei mititele: capul, bărbia și nasul.

Frumusețea femeii este frumusețea prin excelență.

Femeea este dotată cu atracțiuni așa de puternice, cu farmece așa de învingătoare, în cât este necesar, cred, să le descriu cu de amănuntul.

Acest corp frumos, a cărui vedere ne face atâta plăcere, și pe care nu l'am putea atinge fără o plăcută emoțiune, acea carne așa de fragedă și môle, acea culóre deschisă și fragedă, acel ten de crin și de rose, acea piele strălucitoare, acel frumos cap, acele plete a căror frumusețe ne încântă, acel păr dulce strălucitor și de o lungime așa de mare, acel obraz rumen, acel aer vesel și deschis, acéstă față cea mai frumoasă din toate fețele, acel gât, acea parte din apoi a gâtului așa de albă că ar crede cineva că este lapte, acea frunte înaltă, largă și strălucitoare, toate astea, cum și ochii unei femei frumoase, cine 'i ar putea jugrăvi mai pătrundător, mai schinteietor și cu toate acestea temperați de veselie, și de o grație foarte amabilă? D'asupra acestor oglinzi fine, d'asupra acestor fe-

restre luminóse, sunt acele sprâncene formate ca nisce micí și frumóse arcuiri, cu o suprafață așa de onestă, și, mai mult, despărțite printr'o distanță ce prinde minunat, și căreia nu i se póte imputa nimic; iar din mijlocul acestor jumătăți de cercuri cobóră un nas așa de bine proporționat și restrâns cu atâta măestrie, în cât nu ocupă de cât locul necesar.

Imediat subt nas vedem că apare aceea gură care strălucesce ca aurul, și căreia nisce buze fragede și minunate, care sunt ca cele două canaturi ale acestei frumóse uși, 'i dau un farmec splendid.

Când aceea ușe se deschide printr'un suris, atunci descoperim două rânduri de dinți aranjați egal și cu finețe, și a căror albătă întrece pe a sidifului..... In jurul gurei să ridică două fălci: și obraji! dar ce obraji! frageți, delicați, strălucitori ca roua; și, afară de asta, așa de onești, în cât 'i am putea numi sediul, tronul pudórei.

Acest obraz, bine făcut, sfârsesce printr'o bărbie rotunjórá, și care place fórté mult din cauza unei micí gropițe ce se vede la mijloc.

După obraz apare un gât delicat și puțin cam lung, care se înalță dintre două umeri perfect rotunđi.

Gușa sau gâtulejul delicat, alburii și înzestrat de o óre-care grosime, vocea dulce, graiul plăcut. Peptul desvoltat, îmbrăcat cu o carne întinsă, lustruită și ridicat în două ghemuri albe și tari, țitele, aceste țite, care, și ele, ca și partea de din jos de pept, sunt rotunde, pântecile moí, spatele întins și ridicat, brațele lungi, mâinele grásulií, degetele lungite prin încheeturi mititele și lucitoare, șoldurile durdulií, piciorul cárnos, extremitățile mâinilor și picioarelor terminând în formă orbiculară, în fine.... tóte membrele femeilor sunt pline de suc.....

Maî mult, câtă modestie în mersul său și ținuta sa! câtă grație în mișcările sale! Ce demnitate în gesturile sale! În sfârșit, femeea noastră, prin ordinea, prin simetria, prin figura și prin dispozițiunea corpului său, este în lung și în larg prea frumoasă în toate.

Să cuprindem dar tot tabloul nostru într'o singură trăsătură.

În totă înlănțuirea acestui vast univers, nici un obiect nu este maî demn de admirațiune, și prin urmare nu merită atât a fi privit, contemplat, examinat, și cercetat cu deamănuntul, ca femeea; ea este minunea prin excelență a Creatorului; afară numai dacă ai fi orb de tot, sau trebuie să 'ți scoți ochii, pentru a nu vedea că D-zeu, prin cel din urmă act al creațiunei, a adunat și întrunit în femeie totă frumusețea ce se găsea în univers. Ori, de sigur, a Tot Puternicul, care face totul cu plan, n'a făcut acesta de geaba.

Care, pare, ar fi putut fi motivul său?

Eacă-l, și vă rog să 'l cântăriți bine:

«D-zeu a creat femeea, extractul, quintesența tuturilor minunelor, ca să nu fie nici o creatură care, vădând această făptură necomparabilă, să nu rămână isbită de mirare, de amor și de venerațiune».

Influența climei asupra frumuseței femei.

Frumusețea sublimă, care nu constă numai în dulcea molicieune a unei piele catifelată, în colorrea înflorită a unei fețe trandafirii, în lângezierea seducătoare a ochilor umezi, în vioiciunea pătrundătoare a ochilor plini de foc înșelător, dar care constă maî mult în adevărata proporțiune a trăsurilor și în întrunirea lor cea maî atingătoare, această frumusețe se găsește maî des în țările care se bucură de un cer pur, maî fertil și maî blând.

În Italia sunt maî multe persoane frumoase de

cât în Franța; Sicilia, sau mai cu sémă Malta, produce mult mai frumoșe femei ca Italia; în sînul Ioniei se vîd născînd mai multe de cât în tóte cele l'alte insule ale Greciei, fiind-că clima acolo este mai dulce; acolo te bucuri de o primăvară perpetuă. Temperatura aerului fiind mai constantă de cât în restul Greciei, și fața este, prin urmare, mai puțin alterată de bôle.

Amorul face să nască și să se perpetueze frumusețea.—In general, ceea ce contribue mai mult la frumusețea sexului femeesc, este un fel de viață plăcută și liberă de orî-ce supărări ale pasiunilor: mai este încă și întrebuintarea alimentelor sănătóse și îndulcitóre, o climă temperată și fertilă.

Indienii spun că nu se găsesc de loc femei frumoșe în țările unde sunt ape rele și unde pămîntul este avar de comorile sale și de bogăția sa; cu tóte acestea, însă, contrariul nu este în general stabilit. In fine, amorul, mai cu sémă amorul, acest simțimînt fermecător, dă nascere la o perpetuă frumusețe în speciile omenesci. De câte orî tăcerea, indiferența, uîmirea fericirei, antipatia aversiunei, n'au produs ele ființe desfigurate și hidóse?

Natura ne face să căutăm frumusețea, fiind-că ea tinde neîncetat la perfecțiunea speciilor, al căror semn este tocmai frumusețea.

Frumusețea femeilor în diferite țări.

Pentru mine, cele mai frumoșe femei din Europa sunt în Biscaia Spaniolă, în Comitatul Vennessin, și mai cu sémă la Avignon și în Grecia. Dar Biscaienele îmi par că merită preferința. Acestea sunt destul de înalte și fórte bine făcute, ele sunt de o albétă de alabastru, au cel mai frumos ten din lume, o colóre minunată, un aer de

frăgezime care încântă, și o vioiciune pătrunzătoare. Adăogați, la acesta, nisce ochi mari și bine despicați, sprâncene negre și stufoase, cărnuri destul de grăsulii pentru a plăcea, și veți avea portretul esact și fidel al unei frumoase Biscaiene.

Grațiile și aerul Franceselor și mai cu seamă al Parisienelor, precum și modele lor, pot servi de model pentru tot pământul.

Englezele sunt în general prea albe, ceea ce face ca ele să pară spălăcite, dar au atâta sentiment, în cât merită să fie luate în considerațiune.

O Suedeză, cu totă albiciunea și aerul ei senătos, adesea se presintă cu prea multă mândrie, și acesta nu-î poate fi avantajos de cât în menagiu.

Germanele păcătuiesc prin prea multă grăsime; dar au multă sinceritate și dulcetta, și poate, câte o dată, cam multă ingenuitate. Ele își păstrează mult timp frăgezimea lor.

Italiennele au foarte mult sentiment, și când au educațiune, sunt nespuse de amabile. De și sunt brune, se vestejese repede.

Spaniolele sunt dragăstose, sincere și pline de foc, dar ele păcătuiesc adesea prin opusul germanelor, adică prin slăbiciune. Spaniolele sunt tot așa de trecătoare ca și Italiennele. Se poate presupune că și unele și altele ar rezista mai mult timp, dacă ar fi formate mai târziu de cum sunt.

Prea multul foc pe care-l au Grecicele ne împedecă ca să ținem la ele atât cât merită prin frumusețea figurei lor.

O Rusoică amabilă este din totă inima amabilă.

Polonezele au mai multă vioiciune de cât Germanele, și au destule lucruri pentru a plăcea și destul merit pentru a se face iubite; dar cum

ele să închină mai bucurios Dianeî de cât lui Venus, succesele lor răspund gusturilor lor.

Unguróicele sunt ca și polonezele, Danezeleca Suedezele, Olandezele și Elvețienele ca Germanele, iar Portugezele ca Spaniolele.

Turcóicele sunt în general drăgălașe, și, la poporul de jos, în Orient, nu este femeie care să nu aibă fața rumenă ca o roșă, o piele albă lucitoare și dulce ca catifeua, fără îndoială din desele întrebuințări ale băilor.

Din toate femeile după pământ, Georgienele, Circasienele, Mingrelienele și în general femeile din Gurgistan, din Imiret și din vecinătățile muntelui Caucas, trec ca cele mai frumoase prin formele lor răpitoare, strălucirea feței lor, delicateța trăsurilor lor, grațiile și aerul de voluptate ce pare că transpiră din întreaga lor ființă.

Albanezii (vorbesc aci de Munteni, iar nu de cei ce cultivă pământul în general) au mai toți figura foarte plăcută. Am găsit între Delvinachi și Libocabo cele mai frumoase femei ce am văzut vre-o dată, din cauza taliei sau a feței lor. Ele erau ocupate să repare un drum care fusese stricat de ploă.

Albanezele sunt mult mai frumoase ca Grecóicele și costumul lor este cu mult mai pitoresc; ele păstrează și mai mult frumusețea, pentru că se găsesc mai adesea în aer liber.

La Cadix sunt fete așa de dulci, vreau să dic femei așa grațioase, în cât numai mersul lor ar face să palpite inima.

Nu pot să descriu acesta, orî câtă impresiune ar fi făcut asupra'mi. Cu ce le aș compara! Nu am văzut nimic care să le semene!

Un cal arab, un cerb sprinten, un cal de curând dresat, un cameleopard, o gazelă.... Nu, nu e nici asta.... dar costumul lor, vëlul lor... rochia lor Ah! 'mî-ar trebui să fac o poemă întregă

pentru a le descrie. Dar picióarele și glesnele lor !

Pre legea mea, mulțumiți cerului că nu am metaphore pregătite. Aide, înțelepta mea musă, aide, mergi cu un pas sigur.

Musă castă ! aide, dacă trebuie, și.... trebuie !

Cât farmec în acel gest elegant al unei mâni care ardică un moment vëlul, pe când o privire iresistibilă te face să pălesc, și te pătrunde până în adâncul animei ! O pământ scump sórelui, țară de amor ! Dacă te ași uita vre-o dată, dea domnul ca să uit de.... a'mi spune rugăciunile !

Când Paphos cădu nimicită de către Timp (blestemat bătrân, chiar regina care supune universul trebui să-ți cedeze !) Venus, credincioasă numai mării care fu légânul său, nestatornica Venus își alésă reședința la Cadix, și își fixă cultul său în cetatea cu ziduri albe : misterele ei sunt celebrate în miș de templuri, i s'au înălțat miș de altare în care focul divin este întreținut neîncetat.

Femeile arabe au talia mai înaltă în raport cu aceea a bărbaților. Portul lor este nobil ; și, prin regularitatea trăsurilor lor, prin frumusețea formelor, ele ne aduc aminte de statuetele profeteselor și muselor.

Aceste frumoșe statui sunt, însă, adese ori îmbrăcate cu sdrențe.

Aspectul de miserie, de murdărie și suferință strică acele forme așa de pure ; un ten arămiu ascunde regularitatea trăsurilor. Intr'un cuvânt, pentru a vedea acele femei ast-fel cum le descriu trebuie să le privesci cam de departe, să te mulțumești cu trăsături generale și să nu intri în amănunte.

Femeile Atheniene mi s'au părut nu așa de mari și de frumoșe ca Moraitele. Obiceiul care îl au de a-și văpsi cu roșu conturul ochilor și virful degetelor, este neplăcut pentru un străinaș

Femeile din Atena nu au fost nici-o dată așa

de renumite pentru frumusețea lor. Li se impută că le plăcea vinul. Probă că imperiul lor n'avea multă putere, este că toți ómenii celebrii din Athena aveau legături cu străinele. Așa au fost Pericles, Sophocle, Socrate, Aristotel și chiar divi-
nul Platon.

Tóte femeile meridionale sunt brunete, și mai mult sau mai puțin plăcute. Ele au ochii fórt strălucitori și vii, un ten fórt animat, cu excepție în părțile prea calde. Ochii Grecóicelor sunt mari și fórt deschși.

La Nord femeile sunt adese ori blonde, ele au o albétă strălucitóre, dar care degeneréză câte o dată în spălăcit. Sexul cel mai frumos, cel mai încântător dupe pământ, locuește în părțile temperate din Europa și din Orient.

Penelul lui Apeles, trăsurile delicate ale lui Corregio și ale lui Albane, vor esprima ele óre aceea culóre de rosă, acel desen molatic și pur, aceea mlădiere a formelor sale? Cine póte jugrăvi aceea tahe sveltă și mlădiósă, aceea eleganță a umbletului, acele atitudini pline de voluptate, aceea pudóre, tovarășe inocentă a grațiilor, acel dulce surís al buzelor, și aceea flacără pătrunzătoare a unei priviri amorósă, la o Georgiánă, Spaniolă, Italiană, Franceză, Engleză, Greacă, etc.? Cum trebuie să represintăm ochilor noștri acele comori dumnezeesci cu care mâna naturei a voit să le împodobéscă cu toate farmecile sale, cu care amorului 'l a plăcut să le încunune cu darurile și cu magnificența sa? Ridica-vom vélul inocenței și al pudórei care le acoperă? Puté-vom descrie farmecul delicios ce 'l resădesce în toate inimile? Muritorii trebuie óre să descrie acei vapori îmbătători pe care îi exală sínul unei amante? Ce espresiune ne va înfățișa acel foc mistuitor care îmbrățișéză, acel sentiment impetuos, acel delir care o inviază și o turmentă?.....

Rose nouă, pe care le respectă Aquilone, astfel vă deschideți, în siguranță castul și timidul vostru sin, razelor seducătoare ale astrului zilei!

Despre frumusețea femeilor romane.

De ce nu v'aș vorbi de ceia ce este în Roma, aceea flóre care în toate țările din lume are atâta preț, dinaintea căreia inima adolescentă începe a bate, imaginațiunea bărbatului să înflăcăreză chiar și atunci când nimic nu 'l mai pôte încălzi, și a cărei amintire câte o dată înduioșează or face să zimbescă pe bătrân?

De ce nu v'aș vorbi de frumusețea Romanelor?

Frumusețea este rară aci, dupe cum este în toate părțile.

Naturei 'i lipsesce, adese ori, în compozițiunea femeii, aceea încântătoare combinațiune a culorilor și a formelor pe care privirea bărbatului o cere când zăresce o femeie.

Natura nu atinge aci de loc frumusețea de cât numai în desenul figurei și al mâinei.

Ea abia schițază talia, nu isprăvesce sinul, piciorul mai cu sémă 'i scapă.

Se zice totuși că rescumpără această neglijență sau acest defect, în privința Romanelor, prin perfecțiunea umerilor; dar eu cred că dacă umerii Romanelor par mai frumoși, este că se arată mai mult de cât sunt; pôte că și îngrășarea, care le apucă de timpuriu, le înfrumusețază.

Ce ten! el este plămădit din rose și crini.

Un frumos cap de romană ne miră în tot-dea-una și vine de isbesce în inimă; cea dintâi privire 'l cuprinde și ni 'l readuce aminte.

Dar cum tot este compensat de natură, această frumusețe care ne miră și pe care o admirăm, nu obține aceea grație care ne mișcă și pe care o iubim. De și ea posedă acele atracțiunei constatate,

care nu fac dintr'o femeie plăcută de cât o frumusețe, îi lipsesc acele grații fugitive care dintr'o persoană amabilă fac douăzeci.

În zadar ai privi o zi întrégă, acea față, acei frumoși ochi, acea frumósă gură; nici-o dată nu vei vedea pe acea frunte așa de pură trecând o plăcere sau o grije, nici o-dată acele trăsuri așa de desăvârșite nu se vor ondula de mișcările insensibile ale unui sentiment dulce, sau ale unei cugetări delicate.

În fine, este greu ca o femeie foarte sensibilă să fie prea frumósă. Sensibilitatea deranjează într'un mod necesar, prin mișcările ei, proporțiunile figurei. Cu toate astea în locul frumuseței, ea pune fisionomia.

Nimic nu este mai rar de cât a întâlni aci o figură care mișcă, care interesează, în care să fie o inimă.

Dar ce frumoșe mâini! și frumoșele sunt așa de rari!

Frumusețea la romane se vestejește foarte iute. Aci, această roșă n'are boboci. O romană este în deplină frumusețe, dar cum ea nu o cultivă prin nici un exercițiu, ei o împovărează de somn, să îngrașe peste măsură, i să îngrașe toate trăsurile și îi disproporționează toate formele. În fine tot aceleași moliciuni care vestejesc în așa de scurt timp toate delicatețile figurei, le strică și frumoșii umeri pe care îi puneau în evidență cu multă mândrie.

Un lucru mai face ca frumusețea să treacă așa de iute în Roma. Ea se ține în tot-d'a-una închisă, este în tot-d'a-una la umbră. Frumusețea are trebuință, ca și cele l'alte flori, de razele sórelui.

Trebue să spunem un cuvânt și despre vocea Romanelor.

Vocea Romanelor sémănă figurei lor; ea este frumósă dar n'are suflet, are câte o dată isbucni-

rile pasiunei, dar nici-o dată accentele ei. În sfârșit când o Romană cântă, vocea nu se va naște în inima ei, și nici nu va muri în a ascultătorului.

Cu toate acestea sunt excepțiuni la toate cele ce spusei asupra Romanelor.

Cunosc cel puțin trei: Teresa, Rosalinda și Palmira P...

Este adevărat că petrecându-și viața cu străinii, în casa tatălui lor, cochetăria sexului lor și alor sunt continuu în acțiune. Teresa este Armida în miniatură. Palmira ar fi semănat Herminei, în timpul Herminei. Rosalinda are ceva din toate femeile care plac în toate țările lumii; ea mișcă pleopa și acesta este o grație: mișcă buzele și iar o grație. Aceste trei surori, au toate talentele. Ele dansază cu o grație! cântă cu o expresiune!... — Dar iată că nu am spus îndestul asupra frumuseții Romanelor; nu trebuie nici o dată să pui degetul pe teca florilor, nici să le respiri mult timp.

Despre frumusețea Franceselor.

Sunt Francesele frumoase?

S'ar putea crede că nu; dar este imposibil de a nu simți că sunt frumoase. Fără a le fi văzut, poți descrie frumusețea, nici o dată însă, grațiile

Frumusețea Parisiană.

Frumoasă este Parisiana? cum este ea frumoasă? este ea mult timp frumoasă?

Intr-o zi, o zîină albastră se coborî pe pământ cu intențiunea bună de a împărți tuturilor fetelor din diferite țări, favoruri din comorile de cari dispunea.

Pagiul Amarante sună din bucium, și de în-

dată câte o tină ră femeie din fieșî-care națiune să presintă la piciorul feei albastre.

Tôte aceste unități formară, bine înțeles, o mulțime destul de considerabilă. Acésta s'a petrecut mult timp înaintea revoluțiunei de la Iulie 1830.

Buna feeă albastră dicea amicelor sale: «Doresc ca nici una din voi să n'aibă a se plânge de darul ce voesc a'î face. Nu este în puterea mea de a vă da la fie-și-care acelaș lucru; de alt-mintrelea, o ast-fel de uniformitate ar scădea tot meritul dărniceii mele.» Știți cât e de prețios timpul feeilor? Ele vorbesc puțin.

Feea albastră mărgini aci vorbirea sa, și începu distribuțiunea darurilor. Nimeni nu părea supărat.

Ea dă tinerei femei, care represinta tôte Castillenele, un păr așa de negru și așa de lung, încât ar fi putut face din el o mantilă.

Italienei, îi dete ochi vii și ardători ca o erupțiune a Vesuvului în mijlocul nopței.

Turcoicei o plinătate a corpului, rotundă ca luna și dulce ca pana ciderului.

Englezei, o auroră boreală cu care să 'și vâpsească obraji, buzele și umerii.

Unei Germane, dinții chiar ca ai seii proprii, și un lucru, ce nu valoréză mai mult de cât dinți frumoși, dar care are prețul seu: o inimă simțitoare și adânc dispusă a iubi.

Unei Ruse, distincțiunea unei regine.

Pe urmă, trecând la detațiuni, puse veselia pe buzele unei Napolitane, spiritul în capul unei Irlandeze, bunul simț în inima unei Flamande, și când nu'î mai rămăsese nimica de dat, ea se sculă pentru a'si relua sborul.

«Dar eu»? îi zise Parisiana, reținând-o de tunica sa albastră.

Te-am uitat.

M'ai uitat de tot Dómnă.

«*Erați prea aproape de mine*» și nu te am vădut.
 «Dar ce ai putea face acum? sacul cu daruri s'a golit.»

Feea se gândi un minut, apoi chemând îndărăt pe toate încântătoarele sale datornice, le zise:

«Voi sunteți bune fiind-că sunteți frumoase; trebuie să îndreptați o greșală foarte gravă din partea mea: în distribuțiunea mea, am uitat pe sora voastră din Paris. Fie-care din voi, o rog, să scōtă o parte din prezentul ce ți am făcut și să-o dăruiești Parisienei noastre; voi veți perde puțin și veți repara mult.»

Cum putea cine-va să refuze unei fee și mai cu sēmă feei albastre?

Cu grația ce au tot-dauna ómenii fericiți, acele dame se apropiară una după alta de Parisiana, și ți aruncară în trecere una puțin din părul său cel negru frumos, cea laltă puțin rose din tenul său, una câte-va raze din veselia sa, alta ceea ce putu din sensibilitatea sa, și se făcu așa că Parisiana, care fusese foarte lipsită, foarte obscură, cu totul ștearsă, se găsi de odată, prin acest act de împărțeală, mult mai bogată și mult mai bine dotată, de cât oricare din tovaroșele sale. (Leon Golzan).

Pentru ce o femeie pare frumoasă?

Se pōte spune de ce o femeie pare în general frumoasă, dar ar fi imposibil de a găsi cauza care o face mai plăcută unei persōne de cât celei alte. Cum trebuie să esplică acest raport necunoscut, între organele noastre și obiectul ce zăresc?

Este ca și când ai vrea să descoperi pentru ce preferi roșu la negru.

Dar se pōte zice că o femeie este tot bună, frumoasă când toate trăsurile sale arată blândetea, can-dorea și onestitatea.

Frumusețea n'are alt scop în sistemul naturei.

de cât de a deștepta amorul în ființele animate, și de aci a obține reproducțiunea spețelor,

O femeie, la națiunile civilisate, cu coróna frumuseței pe cap, ținea în mână sceptrul puterei absolute.

Când ea se arată, toți se grăbesc să stea pe lângă ea, să comande, și când ea vorbește toți tac, ascultă și admiră.

Să fie născută în noroiu orî în purpură, vârsta amorului o va vedea în vârful onorurilor și a puterei. La un gest al ei, amicii săi vor eși din noroi pentru a apuca demnitățile; la un semn al ei, inamicii săi vor intra în neant. Dacă se întâmplă ca, prea aprins de farmecele sale, un amant cutezător o fură, numai de cât prinții pământului se împreună pentru a o lua înapoi, devastează provinciile, ard orașele, ruinază statele, și dupe zece ani de nefericire o scot iar din sînul flăcărilor lionului.

Adesea, considerând istoria omenirei, am crezut a vedea în influența frumuseței femeilor isvorul crimelor celor mai numeroase, celor mai grozave dar și isvorul actelor eminamente eroice; și mai cu seamă la națiunile ce se zic civilisate, mi s'a părut a o vedea dând ocazie la cele mai mari desordine și rare orî inspiră o faptă bună.

Așa cugetând, pôte că ași fi blestemat și drăcuit frumuseța; dar n'am voit să lansez anathema mea asupra ei înainte de a o cunósce.

«D-zeu n'a făcut nimic de geaba,» mi-am zis; de sigur că fenomenul cel mai brilliant din ceea ce e destinat omului nu pôte să nu aibă un mare scop în planul lui D-zeu și acest scop nu pôte fi decât pentru binele omului.

Psihologia, acéstă sciință eternă de curând apărută pe pământ, și care trebuie să readucă mo-

ralitatea și religiunea exilată, a rezolvat aceste cestiuni.

Frumusețea este un dar ceresc, care nu tinde decât către bine, dar de care viciurile oamenilor se servesc pentru a comite răul; este o cupă divină, care în mâinele virtușilor varsă nectarul și viața, și care, în acelea ale răilor, răspîndesc în masă mare otravă și moarte.

Deja aș putea dice, în numele moralității și al religiunii, aș putea dice femeii:

«Nefericită ești, dacă nu ai ști de ce Dumnezeu te a făcut frumoasă! fiind-că, cu coróna ta de frumusețe, ți-ai face un curs de viciuri, tu ai considera amorul și plăcerile ca cel din urmă scop, și Dumnezeu te ar face stérpă în această viață, și nimeni după moartea ta, nu s'ar ruga pe mormânt pentru a fi fericită în cea l'altă viață!»

Frumusețea, este armonia, și armonia, este împreunarea fenomenelor fizice ori morale, cari concurează la formațiunea unei ființe perfecte.

Spiritul armoniei, care a întins voalul ceresc, care face ca planetele să jöce etern împrejurul sórelui, care pune viața și lumina în razele acestui părinte al zilei, care ardică, aglomeréză, armonizéză moleculele de o materie brută pentru a forma flórea strălucită, care dă acestei regine a câmpiilor pentru împodobirea simplității, plânsul de dimineată prin diamantele rouei și pentru amant cortejul rězător și ușor al fluturilor și zefhirilor, acest spirit de armonie, care zemislesce în sânul femeii o mică ființă, o face să se nască și să se mărească, întinde cu o mână mângăitoare pe figura sa tot ce póte încânta privirea omului, face să cază dupe fruntea sa părul său cel blond ori negru și le zice a împărți în onde grațioase pe un gât de alabastru, rotunjește conturile pepturilor lor, ondulează încet membrele lor pline de mēduvă și delicateță,—acest spirit, această armonie

căreia îi datorim ființa și viața, este Dumnezeu. Deci, dacă frumusețea este armonia, frumusețea este Dumnezeu !....

Ah! dar dacă ômenii ar fi fost destul de încredințați de această dreptate, n'ar avea alt cult de cât acel al frumuseței!

Și ast-fel sănătatea, veselia și bucuria ar domni în lume! Dar frumusețea este această lumină, despre care vorbește Evangelia: ea strălucesce în întunerec, și întunerecimea nu o înțelege: ea este în lume, lumea a fost făcută prin ea și lumea nu o cunoște.

Acastă cestiune interesază mai cu sémă religiunea femeii.

Depositarul tesaurului frumuseței trebuie ca să își explice, pentru ce D-zeu i-a dat-o în mâini, fiind-că i-ar cere cont într'o zi de întrebuintarea ce ar face de ea.

Ființa frumoasă prin excelență este ființa perfect completă.

O ființă, în mâinele naturei tot ca în mâinile artei este perfectă când împreunarea tutulor calităților care o compun sunt în armonie între ele și cu lumea afară de ea, și aptă în supremul grad a împlini scopul pentru ceea ce ea a fost creată.

Ori ce deviațiune de la această lege este o imperfecțiune, o pată a frumuseței. Acastă regulă a ordinei morale și fizice este aplicată tutulor ființelor, ori simple, ori complexe, la individe tot ca la mulțimele a căror organizațiune formeză un tot complet.

Dupe această regulă care este sigură, cea mai perfectă dintre femei, va fi și cea mai frumoasă.

Dupe această regulă încă, cea mai perfectă și cea mai frumoasă dintre femei va fi aceea căreia nu'i va lipsi nici una din calitățile voite prin natura sa, aceia care va poseda toate aceste calități în

starea armoniei necesare, pentru a fi în totdeauna curată a împlini vederile lui D-zeu, adică misiunea ei pe pământ.

Dar care este misiunea femeii pe pământ? care este rolul cel mai important al destinului său? Ceea ce propune D-zeu, este tot ceea ce face pentru ea?

Acésta e o cestiune simplă dar mare, singura cestiune al cărei răspuns orî ce femei ar trebui să'l cunoscă, cestiune care ar resuna fulgerîndă și teribilă pentru mai multe dintre ele, la piciorul tribunalului lui D-zeu! Dacă tutulor frumóselor femeî ale luméi civilisate care trec una dupe alta înaintea mea le-aș adresa îndată acésta cestiune: «Femeé, pentru ce D-zeu te-a creat?» Nicî una n'ar găsi o vorbă să răspundă.

Ca creștină ar dice, dar fără a înțelege, vorbele catichismului: «D-zeu m'a creat pentru a'l cunosce, a'l iubi, a'l servi și, prin acest mod, a obține viață eternă.»

Aceste vorbe sunt adevărate, femeé, dar pentru a cunosce pe D-zeu, trebuie să te cunoscî și pe tine însăți și tu te uiți complect; pentru a iubi pe D-zeu, trebuie se apreciezi tot spațiul binefacerilor sale și la care tu nicî nu te gîndescî; pentru a'l servi, trebuie a sci ceea ce cer servitorii sîi, și-mî pare că tu nu sci.

Iată întregul răspuns în alți termenî mai direcți. D-zeu a creat femeéa pentru a fi iubită de bărbat, pentru a avea copii, și, prin acest mod, a obține viața eternă. A iubi pe D-zeu, pentru o femeé este de a fi bună mamă; și de a fi bună mamă, este de a iubi pe D-zeu.

Da, misiunea nobilă și sfîntă a unei femeî este de a perpetua tesaurul lui D-zeu, de a copilări viața omului, regele natureî, fiul iubit al divinităței. Când un copil al sexului vine la lumină, D-zeu zice. «Iată o mamă»; când ea móre se adaogă: «Cerule deschide-te, iată o mamă.»

Femeea n'are alt nume în limbagiul cerului.

Dar, fiind-că natura, creând femeea, își propune de a face o mamă, aceea care va fi în toate condițiile voite de natură pentru a deveni mamă prin eșcență, va fi cea mai frumoasă femeie: și, reciproc, că cea mai frumoasă din femei, în sensul absolut al frumuseții, va fi aceea care va fi în condițiunile voite de natură pentru a fi mamă prin excelență.

Dar, pentru a fi mai siguri de acest adevăr, să examinăm darul naturei la femei, și vom fi forțați de a ne încredința că toate fenomenele care se desfac în ele, când urmăresc un mers normal, ajung la o admirabilă stare de perfecțiune a frumuseții lor, mijloc puternic de amor și de îmbelșugare.

Dacă o fată se naște din părinți frumoși și fericiți, aceste ființe, această femeie, — ținându-se în seamă că fenomenele crescânde se succedă cu fericirea, — va fi ajuns pōte a deveni fericită, dar și a sfârși frumusețea la care pot ajunge individele rasei sale.

Ea va fi mare sau mică, albă sau brună, dupe cum este rasa la care aparține. În clima Nordului, talia sa va fi desvoltată, pielea albă sau roșcată, va fi dulce și delicată, trăsurile vor fi regulate și fine, ochii albaștri ca cerul: părul său blond, care se perde în bucle de aur dedesuptul frezăturii sale, și nici una nu va putea întrece delicateța cărnei și conturul capului său; din buzele sale rose ori de carmin vor eși niște cuvinte dulci ca parfumul respirației sale, și sub această învălțură divină se va odihni un suflet calm și curat.

Dacă cerul o va face să se nască în clima meridională, talia sa va fi mai eșită, dar mai subțire și mai flexibilă, mișcările sale vor fi mai viioe, mai grațioase, părul negru îi coronază capul, trăsurile sale vor fi mai desvoltate, dar pōte mai si-

metrice, ochii săi negrii, cu trăsuri mai vii, cu un suflet mai călduros, mai arzător, dar numai puțin fericită, nici mai puțin inocentă; vocea sa va fi mai tare, mai expresivă, și când va va cânta, lacrimile *vor veni* în ochii acelor care vor asculta-o.

În fine, în orî-ce climă în care se va naște, și dacă ea va aparține la una din rasele privilegiate ale umanității care au sentimentul adevăratei frumuseți, această femeie va fi în toate părțile numită frumoasă.

Ajunge vîrstea de 15 până la 20 de ani. Acastă mamă bună și inteligentă, a grămădit pe capul său toate tesaurile de *trandrețe* și de prudență pentru a-l face perfect în toate.

Acum ei i se pare că nu mai are nimic a face pentru ea.

Ce se întîmplă? Acastă femeie așa de frumoasă, așa de îndeplinită, va apărea omului, ca și cum aceeași natură care a îngrijit-o, a crescut-o, cu aceeași tărie, aceeași inteligență, tot ea pe urmă a destinat-o pentru un soț.

Soțul, vesel de atâtea înclinațiuni, va simți sufletul său aprins; sentimentele sale se vor traduce în vorbe de trandrețe și de amor; focul ochilor săi vor învâli pe fidanțata sa ca un farmec magnetic. Ea va deveni mamă. Și cât va ține pentru ea timpul de tinerețe, natura îi va lăsa frumusețea, care se va desfoi în tot-d'a-una în măsură cu anii de amor ce vor sbura. Căci, puțin timp dupe ce femeia nu mai este mamă, frumusețea sa dispare cu iuțelă, pentru a face loc încrețiturilor și părului alb.

Despre Febleță,

Febleța, care ar fi un viciu în bărbat, este un farmec, o frumusețe mult mai multă în femeie și

mă mir că poeții cu un gust bun, au vorbit în producerile lor numai despre femeile războinice pentru a interesa lectorul, și mai cu seamă că au voit să-l intereseze prin recitarea pasiunilor unor viteji de statură mare.

În adevăr, Alexandre, amestecând plânsul tău cu acela al femeilor și al fetelor, m'ar atinge mai mult de cât vedând pe Tancride plângând de amor la picioarele unei războinice care îl amenință cu sabia.

Ast-fel de ficțiuni pot mira imaginațiunea, dar nici o dată nu vor atinge inima; adevărul singur este simțitor și trumos. Ași dice mai mult: dacă ideea forței și a îndrăzneiei, în aceste lînte, pătează frumusețea femeii, și deșteaptă în om un sentiment care omoră amorul, același lucru s'a vădut în actele intelectuale și morale.

Silința energică a geniului, sublimile concepțiuni ale inteligenței, o forță excesiv morală, în fine tot ce, prin puterea sa, sîmănă a avea ceva bărbătesc, mai mult de desubtul forțelor ordinare ale femeii, urîște sexul frumos, depărtază grațiile, și amorurile se pun pe fugă.

Numele Mariei Stuart se unesce, în toate inimile bărbătești, cu sentimentele de amor; acela al Elisabetei este rece. Ori-ce femeie care s'a creat un nume în istoria umanității prin mijlocele cari sîmănă exclusiv aparținînd omului, a pierdut dulcele privilegiu ale sexului său: singur amorul aduce ertarea, lui Sapho și Heloisei, imoralității lor.

De aceea dicem cu dreptate că *jeblețu* este în femeie frumusețea, un farmec pînă care nu poate trece fără a place bărbatului, tot ca forța care este în om, cel mai nobil element al frumuseții în ochii femeii. Aceste două calități opuse, sunt cele două puteri mobile ale amorului, și legătura cea mai solidă între bărbat și femeie

Pentru a alege un bărbat, femeea—nu femeia depravată prin civilizațiunea incompletă, care domnesce în societățile moderne — va alege un bărbat dintre cei mai tari, mânată prin instinctul natural care îi spunea înainte despre feblețea sa și care îi dicea că este forța din care decurge fecunditatea.

Tot așa, când un bărbat 'și alege o femeie, dacă va consulta instinctul natural, o va alege mai slabă de cât el de corp și de voință, fiind că el atunci ar încerca o plăcere legitimă de a o face să simtă că ar putea să-o apere de pericol, și atașamentul mutual va mări măsura așa că unul va simți mai mult forța, și cel-l-alt feblețea sa. Câți oameni ti nerî, perduți prin stricăciunea marelor noastre orase, s'au făcut jocul răutății și amenințări, femeilor pe care ei le au înșelat, pe când erau ei subjugati și înfrângeți până la lacrimi, prin sfânta resignațiune și plânsurile sincere ale câtor-va nefericite victime, care n'au avut alt-ceva de cât amorul lor, disperarea și feblețea lor.

De acolo provine la ea această timiditate, această pudore, această uitătură milosă, acele voaluri care acoperă secretele frumuseței, această confiență care, în pericol, o face să se retragă la umbra brațului puternic al bărbatului, această fidelitate de nevastă, această fericire pentru uniunea conjugală și sigură de amorul părintesc. Fidelitatea este în adevăr determinată de femeie, și prin trebuința ce are de un protector, și prin această idee a naturii de care nimeni nu s'ar interesa nici o-dată, în același grad ca acela care o va învăța pentru prima oră amorul, și care cel d'ântăiu o va face să devină mamă.

Dacă aserțiunea, că inferioritatea prin forța fizică tot ca prin forța morală este un element de frumusețe la femeie, un exemplu renumit din antichitate, mi-ar ajuta a le distruge.

Venus zeița celor vechi, zeiță a frumuseței, acéști fată rēdētóre a imaginațiunei, tot-d'auna sublimă la Greci, nu este alt-ceva de cât femeea îndumnezeită, orî femeea perfectă.

Tot cea ce spun poeții asupra caracterulnî general al femeii este admirabil de bine, este ats-fel cu mar voi natura.

În judecata frumuseței, Venus, în lupta cu Iunon și Pallas obținut premiul de la Paris, prinț și păstor.

Câte-și trele erau frumoșe, dar fie care avéu a-și disputa ceva.

Așa, Junona să lăuda că are putere și e maestósă ca o regină.

Pallas îi recomandă prudența și valórea ei.

Venus vorbi numai despre *febleța* ei pentru plăcerile amorului și așa obținut mērul de aur.

Venus captivă tóte inimile, și cu tóte acestea ea preferă, în alegerea unui soț, pe zeul forței în loc de zeul frumuseței.

Din cauza fâlnicieii și mândriei ei, Junone nu putu găsi pace în căsnicia-î.

Minerva, nu se mărită și remasă virgină fără voia ei.

Când demnitatea sa fu ultragiată, acéști femeie voinică ce seamănă a bărbat, să precipită la bătălia furiósă ca Marte, pe când Venus nu alergă acolo de cât ca să scape viața fiului său; și aducându-l ea plânge, fiind-că sângele curge din mâna ei rănită.

Acéști fabulă nu este inventată de plăcere; poeții mytologiei, care o povestiră ómenilor, cunos-céu inima și spiritul uman: ei sciau că simplicitatea, supunerea, slăbiciunea, sunt cele mai frumoșe ornamente ale corónei frumuseții pre care D-zeu le a pus pe fruntea femeii.....

.....Frumuseța la femeie este întrunirea calităților care o fac mai aptă a deveni mamă; și a-

césta este cu atât mai adevărată, cu cât ea se pôte aplica tuturilor ființelor organizate care se reproduc prin fecundațiune.

În adevăr, epoca amorului determinată de natură, este acea în care ființele au ajuns la cel mai mare grad al lor de frumusețe.

Flórea pe câmpie, fluturile în aer, păsărica în păduri, și tinéra fecióră în orașele și colibele noastre, sunt supuse la aceeași lege.

Pentru a demonstra acésta, să alegem un exemplu din regnul vegetal care o înfățișează într'un mod mai grațios.

Iată Flórea, erî încă imperfectă, care înfloresce în astă diminătă cu primă-vara și cu cel d'ântăiú ciripit al unei păsărici.

Ce frumósă este, D-zeule! cum 'și deschide petalele cu rezervă! S'ar dice că pudórea o animéză și că îi este frică să 'și arete sînul său, unde tremură încă câte-va umbre legere, ca cum ar voi să 'l acopere cu un vél.

Razele sórelui se repausă pe ea cu amor.

Cum să dilată cu beție subț căldura lui dată-tóre de viață! Ce delicateta în culorile sale!

Câte-va picături de rouă tremură ușor și lucesc pe fruntea ei senină; s'ar dice că este o mirésă care 'și așteptă soțul. Iată logodnicul său: este acel drăguț fluture care vine legănat pe o rază de sóre.

Piciórele lui sunt pline de un praf fecund, pe care l-a cules fără să vrea de pe o altă flóre. Fluturile se așează pe ea, flórea tremură și să îndoește sub greutatea acestei sarcini amorósă..... și atunci misterul este consumat.

Flórea este mamă; destinul său s'a împlinit.

Măine, când sórele va răsări iar, nu va mai rămâne nimic din ea decât suvenirul frumuseței sale.

Iată destinul unei flori efemere.

Femea, nu este 6re acesta și destinul t6u?

Viața unei flori nu dur6ază de cât o zi, a ta are mai multe; dar 6ntocmai ca aceea a unei flori, ea are aurora, amiazul și apusul s6u.

Tot ca tinerețea fl6rei, juneța ta este rid6t6re și frumoșă; tinerii sbor 6mprejurul t6u și așteptă ca inima ta să se deschidă amorului, dupe cum fluturii sb6ră 6mprejurul fl6rei 6ncă copilă, și ard de dorință de a'i vedea s6nul deschidându-se la desmerdările lor; ca 'n amiazul florii, vârsta ta de femea este 6nconjurată de omajiiuri și de plăceri.

Dar, dacă spre apusul t6u, tu veđi ca fl6rea foile frumuseței tele desfăcându-se una câte una dupe fruntea-ți maternă, tu le veđi lipindu-se pe fruntea copiilor t6i; dec6 ești mai fericită de câte a.

Căci, când fl6rea nu mai este, lăstarii ei nu o cunosc, pe când pentru ai t6i, o femea! tu mai trăești 6ncă, tu trăești mereu, dupe cum mama ta trăește 6n tine dupe cum ei vor trăi 6n copii lor, lanț nesfârșit de amor ale c6ruai capete să ascund 6n s6nul lui D-zeu!....

Și atunei când, femea, te vei vedea secerată 6n dimin6ța 6ilelor tale, aduți aminte de florile pe care le ai cules 6ncă umide de junețe pentru a 6mpodobi s6nul t6u de copil; aduți aminte că tinerele fete sunt florile pe care D-zeu le culege pentru a 6mpodobi paradisul s6u!....

Acum 'm6 veni o cugetare care 'm6 6ntrist6ază sufletul.

Prin grijea extremă pe care divinitatea a avut-o pentru a 6mpodobi femea cu t6te grațiile care o puteau face scumpă soțului s6u, prin acea plăcere productivă a amorului, pe care 'i-o presintă dupe desvoltarea sa complectă, nu declară 6re sus și tare că voința sa este de a deveni mamă?

Cu t6te acesta sunt o mulțime de nenorocite care, 6n t6te timpurile, de la origina cristianismu-

lui mai cu sémă, au cređut că fac o operă laudabilă, că plac lui D-zeu și 'și deschid porțile raiului, dacă se consacră virginităței.

Ce contradicțiune isbitore !

Acel D-zeu drept și bun póte el óre dori să facem contrariul de ceea ce el ordónă în mod vėđut ?

Poate el recompensa o infracțiune la legile sale eterne ? Imposibil. Dacă el nu pedepsește cu severitate aceste victime ale unei erori deplorabile, de sigur el nu le pune în rai, în rândul virtuóselor mame de familie, care au servit a popula pământul și cerul.

Și pe de altă parte, ce puține la număr sunt, D-zeule cel mare, acele femei care merită înaintea ochilor tăi numele glorios de mamă !

Căci iată că în secolul nostru de civilizațiune cele mai multe nu devin mame de cât cu regret, din întâmplare, căutând plăcerile amorului ; și o dată ce fructul pântecelor lor e venit pe lume, îl încredințază, în mod neuman, unor grijă străine privind ca nedemn de ele sfintele plăceri ale maternității !

Crezând că plăcerea și frumusețea e sfirșitul destinului lor, și în mod fatal, pătrunse de astă idee, au căutat plăcerea și frumusețea cu totă ardórea sufletului lor.

Și pre cum ele au inventat plăceri necunoscute de natură, ele 'și-au făcut și o frumusețe factice. În locul florilor câmpului care trebuiau să împodobească fruntea lor, să mărească strălucirea frumoșilor lor ochi, și să se înfășure ca o corónă strălucitoare împrejurul pletelor lor libere și ondulându sau încetușate într'un mic laț mătășos ; în loc de vestminte simple care acopăr natura fără a o ascunde, mai cu sémă fără a o diforma, ele au adoptat îmbrăcăminte fără grație, sub care abia recunoști pe fiicele Evei, fata cerului. Și nu putea

fi alt-fel, când o zeiță, născută din imaginațiunea bolnavă și estravagantă a veacurilor îmbătrânite, zeița fantastică, bizară, capricioasă, absurdă, care face un secol ridicol în fața celui alt secol, Moda în fine, domnesce singură în lume.

Femeile ușurele din natură, nu puteau lipsi de a tămăia până la idolatrie această zeiță și prin ele lumea trebuia să ȳ fie supusă. Este *Magna Dea*, marea divinitate din zilele noastre. Pentru cele mai mult dedate cultului său, natura nu este nimic; pentru cele mai puțin gelóse, este o zeiță accesorie. De aceia D-zeu ne-a lăsat cu totul în stăpânirea acestui monstru divinizat care mistue flórea generațiunilor.

Adesea, prea adese ori, s'au văđut femei ruinând familiile lor pentru a face sacrificiu Modei; și tóte, uitând sfinția misiunei lor, 'și au deformat, pentru a se conforma modei, pântecele lor sacre, acel sanctuariu unde omul să forméză, și le au strâns, turtit, sfărâmat, sub un corset de fer. Și ce să mai aștepti vai! de la o ast-fel de furie?

La națiunile unde domnesce cu tiranie moda, nu există nici o morală publică ori privată la cele mai multe femei.

Ele își deschid brațele lor la ori și care; de virginitatea lor nu'și mai aduc aminte; castitatea, credința conjugală, sunt o derisiune; amorul matern la fiu o oróre, pentru că a lăpta un copil e a-și veșteji frumusețea feței; grijile menajului, asta este înjosire, este mojie demnă cel mult de cel din urmă rânduș!

Femeea, această fică cerească, acest cer pe pământ, acest vas sacru pe care D-zeu l'a ales pentru a purta în sînul său cea mai perfectă din creaturile sale, și a-și face drumul către cerul dulce și fericit, femeea !.... a devenit flagelul genului uman!

Căci ce ómenî es din acele pântece pe care mîna modei le a veştejit?

Nişte fiinţe carî, dacă nu sunt rachitice şi scrofulóse, sunt cel puţin slabe de corp şi de caracter.

Talia lor se cocoşează şi mîinile lor slăbănóge nu ar putea ridica greóia spadă a strămoşilor lor. Inima lor nu să deschide la nimic frumos, nimic mare. Fruntea lor turtită se întórece în zadar spre cer! ei nu întîlnesc nici pe D-zeu nici inteligenţa.

Mulţimea lor fără judecată, călăuzită de murdarele pasiuni murdare, trece înaintea secolului sub nuiua tiranilor, ca o ordinară trupă sub bîta păstorului.

Oh! nu o ast-fel de idee aveau cei vechi despre frumuseţe.

Acei Galî teribili care făceau să tremure lumea şi care nu se temeau de cât de căderea cerului, acei trei-sute de viteji care opreau la Termopyle valul Asiei ce se năpustea cu impetuositate asupra Europei, au fost ei concepuţi sub un corset?

Erau un popor, al cărui nume ne aduce aminte tot ceea ce a fost odiniórá mai poetic şi mai frumos.

Ţara lor, situată în partea de sud, să bucura de tóte favorurile climatei temperate. Zeii locuiau în munţi şi prin văile lor. Limba lor crea o armonie; cîntecul lor un ecou din cer. Formele pe care mîna artiştilor ni le-au transmis despre frumuseţea copiilor aceluî popor, ne arată că nu a fost vre o altă rasă mai frumoasă pe pămînt. Şi geniul sêu nu ceda în nimic naturei sale fizice. Şi acel popor a făcut din frumuseţe o divinitate.

— Intr'o zi, pe cînd valurile care scaldă pămîntul Feniceî erau liniştite, şi cerul din Ionia să reflecta albastru în acele unde limpezi, iată că, la cele d'întăiu raze ale unui frumos sóre de A-

sia, marea începu a se legăna grațios nu departe de Cypru, pe urmă să albi de spumă și păru că légănă pe sânul său un stol de lebede albe. De o dată din mijlocul acelei spume eși, ca prin farmec, o *femeie*. Ea era mai mult înaltă de cât mică, mai mult voinică de cât delicată în aparență.

Era gólă, afară de uă cingătoare de azur care nu făcea de cât de a da mai multă grație, mai mult farmec, peptului pe care ea 'l ascundea. Albețea sa întrecea pe a lebedelor care înotau împrejuru-î. Pletele ei, printre care să jucau zefirii, erau negligent impletite și cădeau ici coala în bucle ușore. Cortejiul Amorașilor, care sburau împrejuru-î, puneau pe fruntea-î câte-va rose care se ascundeau subț cingătorea-î plutitoare.

Zîmbetul și grațiile sburau pe buzele sale, peste ochii săi.

Mirată și indecisă, ea nu înțelegea de loc noua sa existență, când porumbițele legere, ridicară în aer carul său de sidef și o duseră în car surprinse și încântate de frumusețea ei.

Ați recunoscut de sigur pe Venus. Eu am recunoscut aci tipul frumuseții formeî, modeî eterne propusă de religiune, morală, și poezie, fetelor din Grecia și din Ionia.

Atât cât cultul adevăratei frumuseți fu respectat de popóre, virtutea domni pe pământ; patul conjugal nu fu murdărit prin corupțiune, flórea tinereței nu fu culésă înainte de a fi înflorită, și se vedea pe fruntea orî căruî om și orî cărei femeî, strălucind razele frumuseței divine. Geniul omului și înțelegerea destinului, vedea pretutindeni divinitatea împrejurul său.

Dar de când omul uită cerul pentru a'si face un zel din plăcerile sale, nimic nu mai fu respectat, și amintirea lui D-zeu se șterse din inimile nóstre, cu cât urma frumuseței sale să șterse de pe fețele nóstre.

Și adesea ori, trecând pe stradele orașelor, când zăresc pe acei ómenî cu fruntea palidă și slabă, veștegiți prin o destrăbălare timpurie și fără putere a se reproduce într'un fiu, și acele femei, abia formate și deja vejtejite prin suflarea corupțiunei, fără resuflare, înăbușite sub strânsorile mortale ale unui corset, cu țâțele lipsite de amor și de viață; când vîd fata cea tânără abătînd-și pașii de la biserică pentru a alerga la petreceri, mama uitîndu și copilul său pentru a sbura la plăceri; când vîd pe tînăr că móre înainte de timp, fără a ridica privirea spre cer, mă simt atinsă de durere adîncă, și strig: Dómnne! ne ai părăsit!!

Unde este timpul când Rafael întîlnea virginele și sfîntele sale pe stradă și pe piețele Romei? Unde este timpul când Phidias surîdea lui Venus la sîrbările din Athena?

Atunci, pentru a alunga durerea mea, mă duc pe cîmp, departe, fôrte departe de oraș. Aci regăsesc natura, pe Dumnezeu, și cu el frumuseța în flórea care strălucește, în pasărea care cîntă, în riulețul care murmură. Une ori, vîd și câte o tînără țareancă care să întórce fără grije în sat, cu mîna în șold, cu flori în sîn, cu un coș în cap, cu surîsul ori cu vre un cîntec de amor pe buze, care mă face să mă gîndesc la ateniane și să nu desperez așa de mult nici de D-zeu nici de frumusețe, mai cu sémă dacă o blajină mamă, lăptîndu-și copilul, surîzîndăși grațiosă la umbra vre unui copac secular, vine a 'mî aduce aminte de Maica Domnului, de aceea castă femeie a cărei frumusețe virginală a detronat pe antica Venus, și 'i-a luat locul în cer!

Influența funestă a frumuseței.

S'ar zice că femeile sémănă florilor, că ele nu sunt făcute de cît pentru a place. Cele d'întîi

cuvinte care le isbesc urechile sunt laude despre frumuseţea lor; li se vorbeşte de podăbă, de graţii, de plăceri, ele nu se gândesc de cât numai de a conserva tenul lor, a cultiva ori de a înfrumuseţa trăsurile lor.

Şi să repetă neconţinut că imperiul universului aparţine frumuseţei, că o frumoasă figură este cea mai frumoasă din toate spectacolele!

Femeile cele mai modeste cred că este contra naturii de a neglija darurile ei; ele iau mănieră strălucitoare ori mici aere modeste; citesc Române imorale: iată ocupaţiunile lor.

Crescute ast-fel în moliciune şi în vanitatea cea mai proastă, ele se dau lumii şi faşelor opinii.

Frumuseţua femeii este inexprimabilă

Milton voi ca bărbatul să fie lecţia Creatorului, şi prima sa încercare: femeia, este capul său de operă.

Autorul naturii admiră cu complăsenţă graţiile infinite pe care le a împrăştiat peste întreaga sa fiinţă şi perfecţiunile cu care a îmbogăţit sufletul său; el nu mai zice că ceea ce a făcut este bine: el admiră opera sa ca şi cum nu ar avea cuvinte pentru a-i exprima frumuseţea

Frumuseţea naturală şi frumuseţea sulemenită.

Dacă ţara are tot avantaju în ceea ce priveşte moravurile, ea 'l are şi în ceea ce priveşte frumuseţea. De şi oglinda răpescă mai mult de jumătate din viaţa frumoşelor, şi ele o consultă în ori ce moment — arta nu ar putea lucra aşa de bine ca natura—ea rămâne în tot d'a-una mai pre jos.

Spunând lucrurile cum sunt, nu este ea care face aci frumuseţea, este imitatorul său, care o

face; ea nu este de cât imagina a ceea ce credea că este, nu este de cât o plăcută iluziune care nu înșelă mai puțin vederea de cum îți place și care nu este mai puțin înșelătoare de cât agre, abilă.

În adevăr, o femeie datoresce totă frumusețea taliei sale croitorului; sunt unele care dau în toate diminețele cu dres alb și roșu pe ten și pe buze; altele 'și pun dinții și părul, și cu ferul 'și fac bucle pe frunte; pudra și pomada se pot numi creatorii acestei frumusețe.

Alunele cu care 'și acoper figura, cerceii, brățările, inelele, și toate cele alte bagatele pe care le poartă, contribuie foarte mult pentru a forma frumusețea.

Ele studiază în toate diminețele, în oglindă, uităturile, surîsurile, mina gurei, situațiunea figurei, arta de a arăta frumoșele mâini, de a 'și arăta cu abilitate încălțăminte, încercă tonul vocii, grația portului și a umbletului, și maniera de a tuși cu armonie; tot e studiat, tot e învățat cum se învață musica.

Aceia care are dinții albi râde continu pentru a 'și arăta dantura, fără a fi vre-un subiect de râs; dar cea laltă, care are dinți urîți nu râde nici o dată, nici când ar fi subiectul cel mai comic.

În fine ele nu fac nimic natural.

Dar și la țară sunt femeii foarte frumoșe, și adevărat frumoșe pentru că aci vezi tot natural și nimic artificial: frăgezimea tenului și frumoșă lor talie.

Grațiile sunt născute din natură și nu le învață ca femeile din oraș, în oglindă.

Albețea dinților, dulcețea răsuflărei, vine din regularitatea vieții.

Nici ferul, nici pomada nu fac nici una din buclele părului; și bogatele bucle care se împreună

cu lăgeritate unele lângă altele pe cap, nu sunt lucruri de artă ci din natură. Inelele, brățările, cerceii și toate celelalte galantării netrebuincioase pe care lăsu și voluptatea le-au inventat pentru a împodobi femeile, nu le vezi la femeile de țară.

Toate acțiunile lor sunt naturale. Femeile de oraș displac crezând că sunt plăcute: însă femeile de la țară n'au nimic afectat: surîsurile, uităturile, tonul fermecător al vocii, măiestrea portului, grația umbletului și amabilitatea lor plac, fără ca ele să se gândească că sunt plăcute.

Frumusețea la Engleze.

Fie care națiune are frumusețea sa particulară.

Englezii cer ca femeile să aibă o piele fină și foarte albă, obraji cu o coloră fragedă, figura mai mult ovală de cât rotundă, un nas puțin lung, dar de o formă frumoasă, ochii mari și vii, o gură grațioasă fără suris, păr curat fără pudră, o talie dreptă, un gât lung, umerii lați, mâinile slabe și cu o formă cu care cred că ele nu trec de frumoase de cât în Anglittera.

Despre forță.

Femeile nu sunt așa de forte ca bărbații, și cel mai mare us, orî cel mai mare abus în care bărbatul își a arătat forța, a fost acela când a tratat cu o manieră tiranică pe femeia sa, făcută pentru a împărtăși cu el plăcerile și grijele vieții.

Sălbaticii obligă pe femeile lor a lucra continuu; ele cultivă pământul și fac toate lucrurile grele în casă, pe când bărbatul nu face alt-ceva nimic de cât dorme totă ziua, și, când iasă, se duce la vânătoare orî la pescuit.

Toți bărbații sălbatici sunt leneși, dar acei bărbați din țările calde sunt cei mai leneși dupe lume, și cei mai tirani față de nevestele lor.

La popóarele măi civilisate, bărbații au dictat legi prin care femeile sunt menajate în proporțiunea năravurilor; numai la națiunile civilisate au obținut femeile această egalitate de condițiuni care este așa de naturală și așa de necesară în societate; și această politeță a opus cu forța arme victorioase, până când femeile, prin «modestie» ne au învățat a recunósce imperiul frumuseței, avantajiu natural măi mare de cât acela al forței, care supune arta de a se arăta frumósă, fiind-că ideile diferite ale popórelor asupra frumuseței sunt așa de particulare și opuse, în cât au ajuns ca tótă lumea să créză că femeile au căștigat frumusețea măi mult prin arta de a se face dorite de cât prin acelaș dar natural, dupe care ómenii judecă în diferite moduri; ei sunt măi mult de acord relativ la valóre, cea ce este, în obiectul dorințelor, căci prețul lucrului se mărește prin dificultatea de a obține posesiunea.

Femeile au fost frumóse tot deauna când au știut să se respecte destul, respingând pe toți aceea care au voit să le atace pe alt drum de cât pe acela al sentimentului; și când sentimentul a fost odată născut, politeța moravurilor a trebuit să urmeze.

Frumusețea fără virtute este un dar funest.

Aristote considera frumusețea ca un dar al naturei, iar filosoful Bion, ca un bine pentru alții!

Socrate esamina frumusețea, cu măi multă drep-tate: ca o tiranie care duréză puțin;

Theophraste, ca o înțelepciune mută;

Theocrite, ca un rău frumos, și

Caneade ca o regină fără gardă.

În adevăr, frumusețea este cel măi periculos dar din cer, cu care nu te servești de cât pentru a te expune la perderi și a te corupe.

O frumoasă figură poate fi cel mai frumos spectacol în ochii umanității în general; dar nu este nici o dată de râț un spectacol, o plăcere trecătoare și momentană, pentru aceia care, chiar mulțumiți de a admira o frumoasă frunte, a idoliza o frumoasă statuie, neglijează a căuta adevăratele fărmece, de a zări necesitatea, soliditatea, indispensabilitatea, meritul, obiectul, și sfârșitul oricărei existențe.

Adevărata frumusețe, este de a avea o inimă bună; ea este cea mai durabilă, cea mai simțitoare.

Virtutea și adevărul au un exterior și diferite semne cu care nu te poți înșela.

O inimă bună ne frapează, tot ca niște ochi frumoși; o observi, o vezi, admiri tot ceea ce ea gândește, o imitezi când voești să fii virsósă, asta dorești foarte rar, când ești convins că imaginea și singura imagină sensibilă, această ființă suspemă care a creat-o. nu o creia de cât pentru el.

Demade, în Stobée. plânge sorta ființelor care nu sunt de cât frumoase și fără virtute, fiind că virtutea, acest patrimoniu e indispensabil la femeii, căci face bastardia orî legitimitatea, gloria orî rușina. Această singură perfecțiune și calitate, care merită omagiurile noastre, împreună cu amorul și respectul uman, virtutea, trebuie să fie considerată mai prețios. fiind-că se poate dice că e unica gardă, tesaurul și apărătorul frumuseții.

Un frumos băiat, zice Plutarque, văzând pe Theano femeia lui Pythargo, arătându-și cotele pe când se îmbrăca, strigă :

"Iată un braț frumos,,.

Ea răspunse :

"El nu este arătat în public,,.

Tot aceeași Theano fiind întrebată de datoriile

unei femei virtuoase, ce us ar putea face din frumusețe? răspunse că această datorie și acest us e foarte lesne de explicat fiind-că nu trebuie altceva de cât a place bărbatului său.

Anonima unde se vorbește de Luidas, ne spune că Hypatio-fata filosofului Théon, care succede pe catedra sa în școala lui Platon fondată de Plotin-așa de măreț de frumusețea sa, prin moravuri tot ca prin elocință, neputând absolut să se scape de urmărirea unuia din discipulii săi cere să amoretze de ea, îi arătă o rufă pătată și îi zise:

«Tînăr bărbat, iată ce tu iubești.»

«Femeia frumoasă și neînvătăată, zice Solomon, este tot ca o verigă de aur la botul unui dobitoc; tot el adăogă că a găsit o femeie bună, și că a primit de la D-zeu o sorginte de bucurie».

Ce va să zică o frumoasă femeie? zice bărbatului său una din cele mai frumoase și virtuoase creaturi ale secolului; știți, îi zicea ea, că este un idol de ipsos, o mulțime de noroiu și de praf acoperit în cât-va timp de un fel de lustru, o fantomă în cel mai frumos moment al său, și în puțin timp un schelet. N'aș dori nici o dată a 'ți fi scumpă, oh! stimabilul meu bărbat, prin avantajuri așa de fragede, așa de fragile și așa de cochete; amoru și fidelitatea mea te ficsază; unul pe altul ne vom iubi în tot-d'a-una egal până la ultima iluziune».

Nu vă înșelați dar pentru că mai puțin este frumuseța de cât virtutea care aprinde marile pasiuni: frumusețea poate frapa și seduce, ea poate lumina câte-va momente, dar nu se oprește singură; ea are trebuință, dupe cum este expresiunea anticilor, de virtute, această tăvaroasă care merită să se ficsze lângă ea, fiind-că este singura care formeză și perpetuă onestitatea și fericirea.

«O femeie frumoasă care are calitățile unui onest bărbat, zice la Bruyère, este în lume un comerț mai deslicios, găsești în ea tot meritul celor două sexuri».

Grațiile, înblânzeau mândria celor d'ântăi bărbați, care le-au pus jugul pe cap; dar era virtutea care le reținea în siguranță și care le făcea să iubească; virtutea fu singura reputațiune și sămănătorea unor lanțuri imposibile de sfărâmat. Frumusețea e în tot-deauna o florică fragilă, care durează puțin, care nu lasă nici o dată dupe ea de cât numai plictisala și adese ori căința; virtutea este în tot-deauna egală, ea domnește și va domni vecinic.

Contesa de Valentinies și frumoasa Angès Sorel nu erau femeile cele mai respectate și cele mai onorate din secolul în care trăiau.

Henric IV găsea pe Gabriela d'Estrées mai urâtă decât pe Antoinetta de Pons, care îi resistă continuu, și căreia acest mare monarh îi zise:

«Fiind-că sunteți o adevărată damă de onoare, veți fi regina și femeia mea.»

Ea îi răspunse cu mândrie:

«Sunt prea săracă, pentru a deveni femeia voastră, și de o familie prea bună, pentru a deveni metreză voastră.»

Domnișora d'Hautefort nu păstra stima lui Ludovic VIII și să conducea ca cea mai mare parte a femeilor de la curte.

Frumusețea n'are nimic de atîngător și de decise, îndrăznesc a zice, și cred că am dreptate.

Când zărești o persoană frumoasă, te oprești pe loc; dar, numai decât, după o uitătură promptă, bărbat fiind, te întrebă ceea ce dorești!

«Dacă aș întreba-o de este virtuoasă, ea mi-ar răspunde: «mulțumește-te ea tu ești virtuos»

lată omagiul. El aparține mai puțin la frumu-

sețe decât la virtute, fiind-că ochii care ne-au transportat pentru un moment, fără nici un consimțământ al inimei, să întorc foarte îute, și că orî-ce muritor, orî cât de vișios va fi, preferă ca femeea să fie mai mult virtosă de cât frumósă.

O femeie care este numai frumósă, n'are nimic agreabil nici solid; ea se privește ca pe un idol; a nu o linguși este a comite o crimă, și tot-d'una crima ómenilor virtuoși, este a risipi un tribut și tributul e adorațiunea pe care ea o așteptă pentru a obliga pe toți care o înconjórá, o linguesc. Nerecunósarea cultului o ofensă; ea este mărétă, inconstantă cu toți cari o subjugă, o contemplă, și să uită la ea cu un ochiú indiferent; viața sa este agitată și nefericită.

Când frumusețea este temperată prin virtute, și când virtutea este singură fără frumusețe, se zice că frumusețea n'are nimic de însemnat; ea are dreptul a nu se întinde de cât la unul singur, nu bagă de sémă totul și nu parvine nici odată. Sunt frumuseți, tot ca și cele-alte perfecțiuni, care nu sunt adevărate, care nu se dau și nu dau de cât prin usul, prin amabilitatea și prin dulcea simplitate a lor.

Frúusețea unei femei influențază întréaga-í viață.

— O femeie 'și aduce în tot-deauna aminte că a fost frumósă, în orî-ce vârste ar fi: și cum ar putea să uite fiind-că i se aduce aminte mai în tot-deauna. Mi se pare că frumusețea la femei este un caracter neșters; că gândește, încă înainte, la plăcerile ei trecute, chiar dacă nu se mai bucură. Bărbații, însă, n'au putut împărtăși nici odată acéstă bucurie, nici acest prestigiu. Ei nu se mai gândesc că au fost frumoși o dată. Femeia, însă, își vorbește sieși și vorbește altora despre frumusețea-í de odinióră.

Femeile frumoase sunt rău judecate,

Nu se judecă mai nici odată frumoșele femei cu dreptate. Tinerii care le iubesc și cărora ele caută a le place găesc spirit și grație în toate ceea ce ele fac; cei l'alți, contrariu, care au devenit nebuni ai tinereții, și care nu mai au pretențiuni la galanterie, le găesc în general ridicole.

Larma care înconjoară o femeie, tonul de decisiune unit cu faptele care se găesc în convorbirile ei, contribuie a face să nu fie băgată în seamă.

Și așa fiind, eu cred că un observator imparțial trebuie să aștepte până când o femeie nu mai este frumoasă, pentru ca să pótă judeca meritele și talentele ei.

Frumusețea nu este indispensabilă pentru a place.

Marile frumuseți nu sunt cele mai atingătoare; într'adevăr, le admirăm numai.

Acela care câștigă vre-o inimă, a dobândit plăcerea, și plăcerea rezultă din câte-va trăsuri regulate care formază figura, în adevăr picantă și simțitoare.

O femeie fără a avea nimic frumos, reușește a place numai să aibă spirit, o inimă bună și un caracter agreabil; ea pótă să alcătuiască din aceste trei calități un fel de frumusețe, care nu face impresiuni așa de vii ca frumusețea figurei, dar care rămâne mai durabilă.

Femeilor așa dar le trebuie mai mult de cât frumusețea pentru a găsi, în comerțul lor, toate avantajurile care trebuie așteptate.

Farmecul lor nu e de cât anunțurile altor calități mai simțitoare.

Acelea care nu sunt decât frumoase, pot figura agreabile într'un fotoliu și a decora o sală, dar dupe puțin timp ele vor anuia și vor displace.

Frumusețea durează numai o zi

Simt că trebuie să încurm observațiunile mele, cuprinsă de oboséla unui studiu așa de vast care privesce pe femeile. Simt că, dacă aş continua, un haos s'ar deschide înainte-mi.

Simt că 'mi trebuie geniul poetului Téos pentru a defini o ființă așa de perfectă ca femeia.

Căci, cine ar putea să picteze ochii lucitori cu o flacăra umidă, buzele sale care au strălucirea unei rose, smalțul care înfrumusețéază gura sa, care seamănă cu o vale de liliac, resuflarea ei suavă tot ca aceea a aurorei? D'aceia încheiă.

Femeia samănă cu flórea care să ridică în mij. locul plantelor sélbatice, și tot așa e privită în ochii noștri, când ea vine în epoca unde natura îi imprimă caracterul care trebuie să o atașeze bărbatului, pentru a fi tovaroșă sa în lume. Femeia e o flóre, și ea și flórea duréză o singură zi.

. Oh ce iute treci, frumusețe, tu care îmbeți atâtea inimi! ce puțin durezi.

Ferice de cei cari știu profita de acéstă singură zi, cât ține frumusețea.

Ferice de femeile care s'au făcut iubite prin frumusețea lor împreună înă cu virtutea și inteligența, și care au știut iubi pe băbații virtuosi, inteligenți, căroră nu le au lipsit și frumusețea.

F I N I T.